

Bouw omarmt BIM in moderniseringsslag

Jan Straatman (r) van adviesbureau Balance & Result: "Kennisdeling is essentieel." (L: Willem Pel) Foto: Anna Green

Betere technologie, de door de crisis gevoelde noodzaak voor een andere manier van ketensamenwerking én het besef dat een moderniseringsslag voorwaarde is voor een toekomstbestendige bouw, maken dat BIM samen met Virtueel Bouwen door meer bedrijven wordt omarmd.

Dit zeggen Jan Straatman en Willem Pel van adviesbureau Balance & Result, dat met Bouwend Nederland en Hans Hendriks, de BIMspecialist een pilot ondersteunt waarbij tien bouwbedrijven Virtueel Bouwen integreren in hun bedrijfsvoering, door middel van BIM. Bouwformatie volgt de komende maanden de ervaringen van enkele bedrijven uit de pilot met de invoering van deze ketensamenwerking. Straatman en Pel: "Tot kort voor de crisis moest de sector alle zeilen bijzetten om de gewenste productie te kunnen leveren. Nu de bouwproductie 25 tot 30 procent is teruggelopen, is er tijd om de eigen sector en de afzonderlijke

organisaties kritisch onder de loep te nemen en te kijken wat er beter kan. Bijvoorbeeld de inhaalslag die de bouw te maken heeft wat betreft ontwikkeling in de arbeidsproductiviteit. Daarbij zal de bouw, wil de sector in de toekomst aantrekkelijk worden voor de nieuwe generatie hooggekwalficeerde werknemers, zich zelf moeten ontwikkelen tot hooggekwalficeerde sector, met alle technologische vernieuwing die daarmee samen hangt. Dat kan en Virtueel Bouwen hoort daarbij. Essentieel onderdeel van de pilot is overigens kennisdeling, zodat niet ieder bedrijf afzonderlijk het wiel zit uit te vinden." **└ Zie pagina 12**

- 15 jaar fabrieksgarantie
- Tot 6 meter hoog
- Maatwerk mogelijk

BOSCH BETON 0342 441050

NIEUWS

COLUMNS, AGENDA EN NIEUWS

De bouw roert haar staart: Charles Groenhuijsen waarschuwt voor de kunst van het liegen, Jan van der Doelen heeft het over ondernemen vanaf de bodem van de conjunctuercyclus en Rolf Dankers heeft het over 'creatieve' ontdoeking aan de Energie Prestatie Coëfficiënt door de aanvraag van bouwvergunningen. **└ P. 4**

VISIE

RECEPTENBOEK VERNIEUWING

Paul Smolders, procesmanager voor gebiedsontwikkeling bedacht samen met Pieter Figdor, directeur van Public Domain Architecten het Receptenboek, een concept voor revitalisering van verouderde bedrijventerreinen. In de praktijk blijkt de vernieuwing namelijk vaak nogal stroef te verlopen. **└ P. 15**

INNOVATIE

COIL COATING EN ANTI-LEK

De coil coating industrie maakte de balans op over hoe groen de sector opereert, lees hierover vanaf pagina 23. Lekkages vanaf een vierkante millimeter en op de halve meter nauwkeurig in kaart brengen, zonder constructies te breken of te slopen. Dat doen ze bij Texplor Benelux. De bouw blijft innoveren. **└ P. 26**

**Download
EPC ≤ 0,6
bouwdetails**

www.archidat.nl

(Vellingkant)-lijmblokken
Metselblokken
Gevelstenen
Profielstenen
Splitstenen
BIA-ECO blokken
TEL.: 024 - 648 84 84

BIA
Stenen & Blokken

Nieuw BIA LockBlock
zie www.bia-beton.nl

Stelcon
Oplossingen in terreinverharding

www.stelcon.nl

Meteoro
flexibel in beton

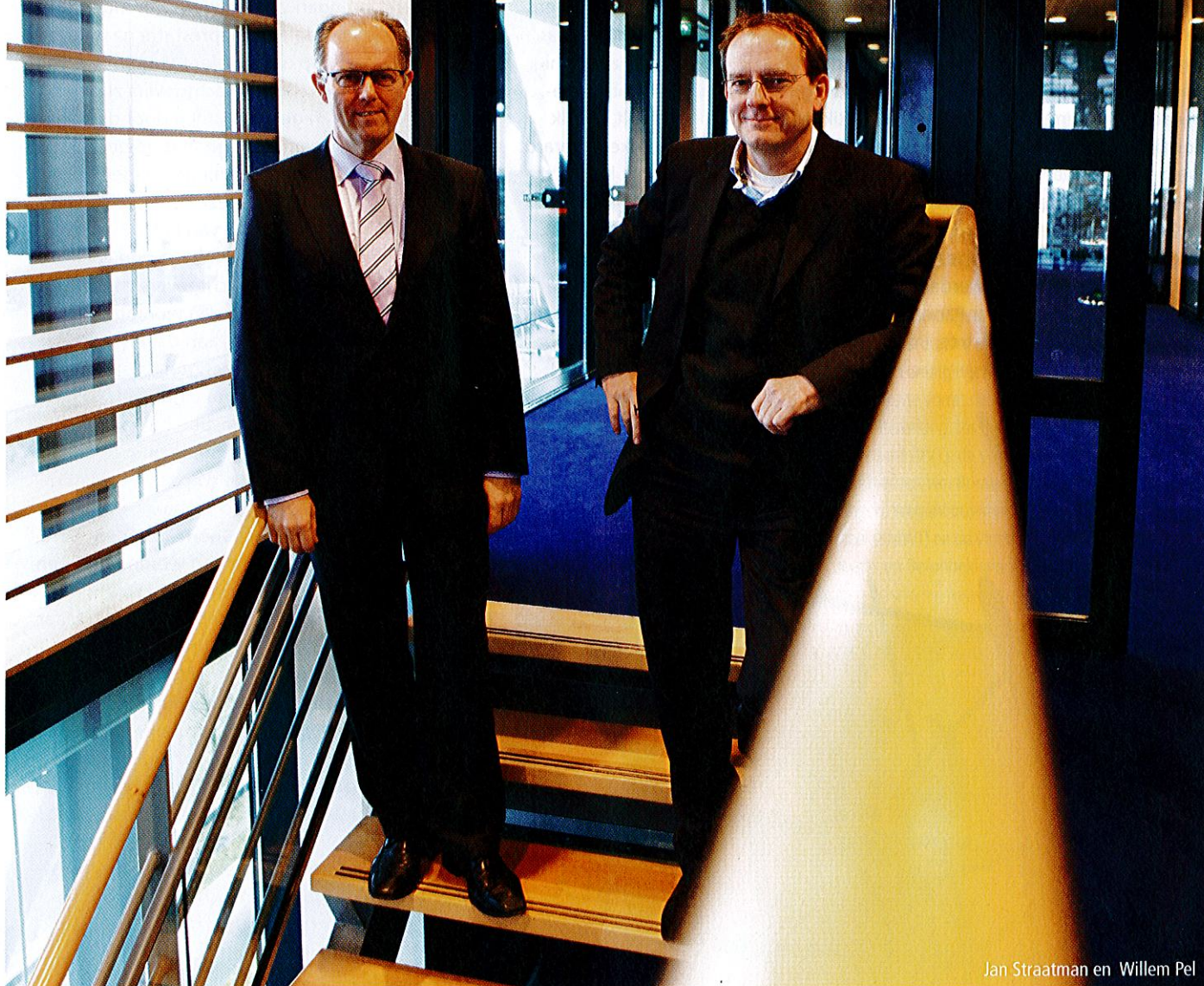
**UNIBLOCK
BENELUX**

KERAMISCHE SNELBOUW
staat voor hoogwaardige kwaliteit

www.uniblock.nl

T 013 57 84 170

Cruciaal bij slagen pilot BIM: respect en vertrouwen

Jan Straatman en Willem Pel

De bouw herbezint en de invoering van een Bouwwerk Informatie Model (BIM) sluit daar naadloos op aan. Maar volgens Jan Straatman en Willem Pel van adviesbureau Balance & Result is de acceptatie van BIM onderdeel van een grotere beweging die toewerkt naar een 'bouw 2.0' (de bouw na de crisis). Een gesprek over de beta-mentaliteit, ethisch bewustzijn en vertrouwen.

Door Suzanne van den Eynden Foto's: Anna Green

In hoeverre luidt de crisis het einde van een tijdperk in de bouw in?

"De crisis heeft geleid tot een herbezinning bij bouw- en installatiebedrijven: op hun manier van werken, hun positie in de keten, en hoe deze te versterken. Ook de relatie met de opdrachtgever komt bij deze herbezinning aan bod. Nauwere samenwerking binnen de keten, waarvan iedereen wel overtuigd is dat we daar naar toe moeten, vraagt iets heel essentieels: onderling vertrouwen en betrouwbaarheid. Dat zal de bouw moeten ontwikkelen. In de traditionele verhoudingen wil iedere partij het liefst de macht naar zich toetrekken, wat dodelijk is voor samenwerking."

Is zo'n verandering mogelijk? Door onder meer de steeds weer opduikende gevallen van bouwfraude en fouten ontstaat toch het beeld dat de bouw het nooit zal leren.

"De sector heeft de afgelopen jaren serieus werk gemaakt van integriteit. De fraudegevallen brengen echter aan het licht dat er nog steeds onbetrouwbare partijen bestaan. Die heb je echter in iedere sector. In de bouw wordt dit er misschien meer uitgelicht omdat iedereen wel 'iets' met de bouw heeft, al is het maar in de vorm van de buurman die aan het verbouwen is. De impact van fouten in de bouw is bovendien heel groot. Als je dakkapel niet goed gemonteerd is, kun je daar jaren last van hebben. Wil de bouw zich professionaliseren, en meer inspraak hebben bij het ontwerp en het productieproces, dan zal ze ook moeten leren haar verantwoordelijkheden te dragen. En niet naar de architect wijzen als er iets fout gaat."

Onlangs deed Jan Straatman in een column over het terugdringen van faalkosten een beroep op vakmanschap en de beroepseer van de bouw. Is het werkelijk zo simpel om van die faalkosten af te komen?

Straatman: "Ik ben daar wel van overtuigd. Terugdringen van de faalkosten vraagt niet meer dan dat bedrijven zich als een ware professional gedragen. Dat betekent dat zij de opdrachtgever garanderen een foutloze woning af te leveren, en als er toch fouten in blijken te zitten, dat zij die zelf oplossen. Ook moet een bedrijf sterk genoeg zijn om te zeggen: de voorbereiding is niet goed geweest, ik begin er niet aan. Als bedrijf moet je daarin je eigen mores ontwikkelen. Onder druk van omstandigheden gaat er vaak een hoop fout, met als gevolg die faalkosten. Maar eerlijk en vakbekwaam werk heeft de langste levensduur."

Hoe past BIM bij de 'bouw 2.0'?

"BIM kan werken als katalysator en facilitator van een nieuwe manier van organiseren, binnen zowel de keten als de afzonderlijke bedrijven. Een ontwikkeling als BIM is niet alleen een technische oplossing, maar past in een grotere beweging die toewerkt naar een andere manier van aanbieden van vraag en aanbod, en het organiseren van processen. Ook met het oog op de toekomst is dit van belang. Als de bouwsector een aantrekkelijke werkgever wil zijn voor jongeren, dan zal ze zich wel moeten

professionaliseren. Net afgestudeerde jongeren hebben weinig zin om aan het werk te gaan in een traditioneel georganiseerde bedrijfstrak, die ook nog eens achterloopt op het gebied van automatisering."

Waarom komt de bouw later dan andere branches tot dit besef?

"De bouw is een eenzijdig technische bedrijfstrak, waar voornamelijk beta's werken. Deze mensen – over het algemeen mannen met grijs haar – beschikken over enorm veel kennis; maar praten en nadenken over de ontwikkeling van mensen, is een heel andere tak van

"De bouw moet leren haar verantwoordelijkheid te dragen"

sport. Ik heb ooit een jonge, talentvolle dame gesproken die als constructeur werkte. Na een paar jaar was ze toe aan een nieuwe stap, en ze ging met haar baas praten. Zijn antwoord? 'Ga jij nog maar acht jaar door met moeilijke sommen maken, daar ben je namelijk goed in, en dan praten we wel verder'. Anderen die al langer in dienst waren, stonden namelijk eerst op de nominatie voor een carrière stap. Anciënniteit weegt in de bouw zwaarder dan talent en deskundigheid, terwijl de nieuwe generatie zo snel mogelijk vooruit wil. Vooral niet te lang hetzelfde doen. De verschillende generaties in de bouw hebben elkaar overigens hard nodig, ook bij de invoering van Virtueel Bouwen. Een net afgestudeerde bouwkundige heeft nog niet de technische kennis van de ervaren bouwster, maar is wél veel meer bedreven in ict-toepassingen dan zijn, vaak een stuk oudere, directeur. Ook op dat niveau is samenwerking dus essentieel. ┘

Virtueel Bouwen

Met steun van Bouwend Nederland, Balance & Result en de BIM-specialist Hans Hendriks (www.debimspecialist.nl) zijn tien bouwbedrijven gestart met het invoeren van Virtueel Bouwen in hun bedrijfsvoering. Hierbij wordt gebruik gemaakt van BIM, het Bouwwerk Informatie Model, een virtuele voorstelling van het bouwwerk in de computer. Het integreert alle informatie over het bouwwerk, de planning en de kosten, en maakt het proces voor alle betrokken partijen in de keten inzichtelijk. De deelnemende bedrijven bevinden zich met Virtueel Bouwen in verschillende ontwikkelstadia, van beginnend tot gevorderd. Het management van ieder bedrijf heeft ambities en doelen geformuleerd, en de zogeheten BIM-teams werken vervolgens een plan met tijdsplan uit om dit te realiseren. De meeste bedrijven hebben de implementatie gekoppeld aan een of meerdere concrete bouwprojecten.

Slaagfactor

De cruciale slaagfactor bij de invoering van BIM is volgens Straatman en Pel de vraag of een bedrijf in staat is dwars door de keten heen tot productie te komen, waarbij de betrokken partijen in een veel eerder stadium bij elkaar gaan zitten en samenwerken. "Dat vraagt om vertrouwen en respect tussen de verschillende partijen. De deelnemers aan de pilot zien deze uitdaging, en pakken die moderniseringsslag gezamenlijk op."